Ч. 237. Пятниця 5 падолиста (23 жовтня) 1909. Рік XIX.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

РЕДАКЦИЯ і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

ПИСЬМА приймають ся лиш франковані.

РУКОПИСИ звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

РЕКЛЯМАЦИЇ незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

Уконституоване комісий. — Конференциї і наради сторонництв. — Маніфест ческих послів. — Про з'їзд в Раккониджі.

Вчера зібрало ся кілька комісий, аби уконституовати ся. Комісия реґуляминова вибрала предсідателем п. Фукса, заступником п. Пернерсторфера. Комісия конституцийна вибрала предсідателем п. Челяковского, заступником п. Пернерсторфера. Комісия леґітимацийна вибрала предсідателем п. Дашиньского, заступниками пп. Бельогляяка і Герольда; одним з секретарів вибрано п. Бузка. Комісия податкова вибрала предсідателем дра Костя Левицкого, заступниками пп. Оберляйтнера і Пльоя, одним з секретарів дра Лазарского. Комісия економічна мала також уконституовати ся, але не могла того зробити з причини недостачі комплету. Уконституоване її відбуде ся нині перед полуднем.

Вчера зібрало ся в парляменті богато послів з причини згаданих засідань комісий. Ситуацию оцінювано взагалі зле. По полудни відбула ся конференция провідників славяньских, в котрій взяли участь з Кола польского др. Ґломбиньский, Стапиньский, Стшертня, з ческого клюбу др. Пацак, Жачек і Крамарж, з ческих аґрарців Удржаль і Буквай, та представителі ческих католиків і полудневих Славян. Наради були строго довірочні, тревали $2^{1}/_{2}$ години. По конференциї члени Унії славяньскої відбули окрему нараду. Нині відбуде ся засідане парляментарної комісиї Унії.

Президия польского Кола відбула засідане в справі тактики Кола. Постановлено виступити рішучо за уздоровленєм парляменту.

Нині має відбути ся засідане німецкого виконного комітету; мають на нім ухвалити вотум довіря для німецкого міністра-земляка дра Шрайнера.

Чеські члени обох палат ради державної і соймів ческого, моравского і шлеского відбули вчера по полудни в Празі збори, на котрих ухвалено маніфест, висказуючий глубокий жаль з причини санкционованя звістних язикових законів.

В наслідок тих законів — сказано в маніфесті — нарушено основні закони о рівноправности, бо в тих чотирох краях всякий дальший розвитокненімецких народів на основі рівноправности есть тепер неможливий. Сотки тисячів Чехів потерпіли шкоду в своїх найжизненнійших інтересах правних і суспільних, позаяк обмежено що до них запоручене їм конституцею виконуване права внесеня петиций у власнім язиці, крім того зроблено для них неможливим порозуміватися з автономічними властями: маґістратами в так важних справах, як там, де розходить ся о право приналежности, о права виборчі, справи промислові, робітничі і т. ин.

Маніфест протестує дальше против того, аби в столици держави, котру знижено до ряду міст провінциональних, сини славяньских і взагалі ненімецких народів були винародовлювані. Чехи удають ся до Відня, позаяк політичний, адміністрацийний і економічний централізм скріпив то місто коштом чеських країв. Ческа то праця, ческий то дух зробили Відень і Долішну Австрию великими і за те мають бути тепер Чехи понижені.

Президент міністрів піддав ся команді Німців. Чехи тратять всяку надію на австрийску справедливість і законність і від тепер будуть опирати ся на власних силах народу; тим успішнійше будуть тепер вести правнодержавну і народну політику. Теперішна бо система обертає ся против них і против всіх ненімецких народів.

Вкінци висказано в маніфесті цілковите недовіріє для міністерства і заповіджено найострійшу борбу з кабінетом, котрий так отверто

4)

Смерть і гроби.

Культурно-природописна розвідка.

Написав К. Ка.

(Дальше).

Щож діє ся з чоловіком, коли він завмре? Деякі кажуть, що они підчас споминної смерти мали повну сьвідомість всего, все чули і все собі запамятали. Анґлійский сьвященик Кене, котрий завмер був одного разу підчас недуги від жовтої пропасниці (фебри), так розповідає: Я ослабав щораз більше і більше, але все-таки був ще притомний, бо чим слабше робило ся тіло, тим сильнійший ставив дух. Я зробив то несподіване для мене відкрите, що мав якісь чудні здібности душі, котрі поволи розвивали ся, підчас коли розлука душі з тілом, щораз дальше поступала. Мені приходило ся щораз тяжше віддихати і живчик перестав бити ся. Не стративши сьвідомости, дожив я послідної хвилі: дух нараз увільнив ся і я станув коло якогось тіла, підчас коли лікарі казали, що я помер. Кене каже, що вмиране було для него найкрасшою хвилею в житю. Коли він опісля знов ожив, а его товариш сказав до него: Богу дякувати, що ти жиєш! — він дуже не рад був з того, що знов пробудив ся.

Може бути, що таке чувство, яке тут описує Кене, опановує когось при споминній смерти, коли она приходить на него в часі якоїсь тяжкої недуги і коли недужий не тратить зовсім притомности ума. Скорше однак може то наставати в хвили перелому недуги, як то н. пр. буває в тифі, коли чоловік ослабнувши так, що стратить мову і подобає зовсім на вмираючого, чує в собі якийсь незвичайний спокій, якусь дійсну найкрасшу хвилю в своїм житю. В инших случаях споминної смерти бере страх чоловіка, коли він чує, що з ним роблять, а ще більший страх мусів би опанувати того, котрий пробудившись, зміркував би, що знаходить ся в гробі. О сім однак в нинішних часах не може тути й бесіди, раз длятого, що після теперішного звичаю у всіх цивілізованих народів, у всіх державах не вільно нікого похоронити скорше, як за 48 годин, а відтак і длятого, що нині знаємо вже всілякі способи, якими споминну смерть можна від правдивої розпізнати. Коли би вже всі инші способи не помогли розпізнати, то маємо нині ще й електрику до помочи, а остаточно само гните тіла може бути найпевнійшим доказом, чи хтось поправді помер, чи лиш завмер. По деяких великих містах завели в теперішних часах також трупарні або похоронні доми, до котрих зносять померших і там або кождого в окремій комнатці або біднійших разом в одній великій сали наряджують і з відтам хоронять. В таких домах, коли би було хоч би лиш найменше підозріне, що хтось лиш завмер, накладають мерцеви на кождий палець наперсток, від котрого іде дріт до приладу дзвінкового. При найменшім руху мерця дзвінок зараз дзвонить і кличе вартівників.

Однак по найбільшій части при смерти з повиду, іменно же коли она настала внаслідок якоїсь нещасливої пригоди, чоловік тратить притомність і не знає, що з ним діє ся. В таких случаях може тліти в нім ще слаба искорка житя, котру аж по довшім часі можна розбудити. Длятого таких нещасливих як потопельників, замерзлих або й тих, що повісили ся а їх хтось відтяв, не треба уважати за безглядно померших, лиш ратувати їх до житя.

Вже з того всего, що доси було сказано, видко ясно, що не сама смерть в собі стає страшною і завдає муки чоловікови. Страшні можуть бути лиш передсмертні хвилі, скоро їх ще відчуває. А на то складають ся дві обставини: вроджена чоловікови як і кождій живучій твари хіть самоудержаня і тоті передсмертні муки, які хтось мусить видержати. В міру того, як котрась з тих двох обставин ділає сильнійше або слабше, смерть сама стаєсь для чоловіка тяжшою або лекшою. Самоубийник стративши охоту до житя, не дуже зважає на передсмертні муки і добирає собі смерть як вміє, але все таки з додатком „коби лиш довго не мучити ся“. Противно знов, кому хоче ся дуже жити, хто видить ціль свого житя, той лякаєсь більше смерти, длятого й дуже малі муки стають страшні. Але по найбільшій части обі повисші обставини разом роблять чоловікови смерть страшною. Придивім же ся, як маєсь річ зі смертию від нещасливих случаїв.

Смерть від нещасливих случаїв єсть на-

заявив свою ненависть до ческого народу. Ческі посли сказали своє послїдне слово.

Один з римских кореспондентів віденьскої часописи „Reichspost" так пише про з'їзд в Раккониджі: Італія не приписує взагалі великого значіня згаданому з'їздови, як можна вносити зі слів ріжних італіяньских мужів державних, послів і сенаторів. Всї они тїшать ся вправді російско-італіяньским зближенєм, а коли їх спитати о причину сего, то они заявляють, що діє ся се тому, позаяк інтереси Італії і Росиї на Балканї є спільні. Однак додадуть сейчас, що не має се значити, немов би то Італія хотіла вести якусь ворожу політику взглядом балканьских інтересів, котрої небудь з держав, н. пр. Австро-Угорщини, що Італія не має на думцї нищити тридержавя. На питанє, в чім властиво лежить порозумінє Італії з Росиєю, відповідають не однаково, не досить ясно і не досить докладно.

Властивим мотивом єсть то, що Італія находить ся тепер в периодї колебаня і непевности з огляду на цїль своєї міжнародної полїтики. Се вже характеристичне для італіяньского елементу, що з нагоди якої небудь подїї, мов за подувом вітру, зміняє ся его настрій. Але невдовзї вертає все назад до природного стану. Але заграниця оцїнює притім зовсїм хибно обяви італіяньского житя, підносячи зараз котрий небудь з них до значіня полїтичної системи і ідентифікуючи єї з Італією, підчас коли тї обяви суть дїлом лише незначної части Італії, не є они анї дїлом визначних членів з посеред мінїстерияльної більшости, анї переважної части людности. Тепер в Італії єсть в моді Росия, в вежах Кремлю, в гирлах гармат в Кронштадї і Тульонї богато з поміж Італіянців бачить запоруку мира для Італії. Полїтику Італії в теперішности можна назвати сьміло єї „турою вальця" з Ізвольским. Але зовсїм непотрібно непокоять ся тї, які уважають конечним єствованє тридержавя.

З розмови, яку мав згаданий висше співробітник „Reichspost" з деякими визначними італіяньскими полїтиками, можна виробити собі пересьвідченє, що нема небезпечности для тридержавя та що в р. 1912 буде оно відновлене. Однак притім думають загально, що деякі уступи з сего договору будуть мусїли бути змінені в користь Італії під напором обставин і „порозуміня". Єсть то немаловажна психольоґічна черта теперішної Італії під панованєм Віктора Емануїла II. Посол Фортіс заявив був сего літа, що Італія повинна в інтересї мира держати ся тридержавя. З другої сторони однак повинна она дбати о те, щоби навязувати инші порозуміня і приязни. А союзники Італії не повинні того бояти ся, позаяк порозумінє союзників єсть нічим иншим, як підпорами і доповненями союзів. Противно два инші полїтики добачують яко причину порозуміня Росиї і Італії в заборчій полїтицї Австро-Угорщини на Балканї.

Новинки.

Львів, дня 4 падолиста 1909.

— **Перенесенє.** П. Мінїстер справедливости переніс нотаря Йону Горовіца із Жаба до Гвіздця.

— **З тов. „Учительска Громада".** На надзвичайних загальних зборах тов. українських учителів висших шкіл „Учительска громада" дня 1 с. м. доповнено видїл в той спосіб, що вибрано: членами видїлу проф. Ю. Стефановича і І. Раковского, заступн. вид. проф. С. Лещія, а членами ревізийної комісиї дра К. Лучаківского, проф. І. Кокорудза і проф. М. Рибачка, заступником проф. І. Кокорудза і проф. М. Рибачка, заст. проф. О. Назара. Видїл звертає ся до всїх членів товариства з просьбою вирівнати як найшвидше залягаючі вкладки та присилати відповідю на квестіонар, поміщений в 1 числї орґану „Наша Школа". При тїй нагоді просить видїл всїх інтересованих присилати всї грошеві посилки виключно на руки касиєра Василя Білецкого, проф. академічної ґімназиї, а всї инші посилки і всї письма виключно на руки секретаря Івана Раковского, проф. академічної ґімназиї. За посилки і письма, адресовані инакше, видїл не відповідає.

— **Посьвяченє дому Руск. Тов. педаґоґічного.** Ві второк дня 2 с. м. відбуло ся торжественне посьвяченє дому „Руск. Тов. педаґоґіч." при ул. Мохнацкого ч. 12, де від початку сего року містять ся три рускі приватні дївочі школи тогож товариства, а то: приватна женьска семинария учительска зі школою вправ і школа видїлова. Дім той був украшений з надворку килимами і синьо-жовтими стягами, а салю, в котрій мав відбути ся чин посьвяченя перемінено в каплицю з престолом Покрова Пресв. Богородиці патронки сих шкіл і прикрашено килимами, зеленю і живими цьвітами так естетично, як лиш могли се виконати дївочі руки ученкць і учительок тих шкіл. На чільнім місци побіч престола завішено удекорований портрет Т. Шевченка; на инших стїнах розвішано репродукциї Репіна, Красицкого і Труша, а напись з живих цьвітів і зеленя „В своїй хатї своя правда" побіч портрету гетьмана Мазепи доповнила гармонію. В торжестві взяли участь численні представителї львівскої рускої інтеліґенциї, як сьвітскої так і духовної, рускі члени краєвої Ради шкільної, представителї деяких руских інституций і комітет будови руских приватних шкіл, котрого заходами придбано для цїлий товариства. Чин посьвяченя довершив Впр. о. мітрат Андрій Білецкий в асистенциї о. радника Е. Гузара і 2 молодших сьвящеників, а хор семинаристок милозвучними, ніжними голосами підніс красу сего й так гарного церковно-народного обряду. По скінченім духовнім обрядї промовив від престола о. мітрат Білецкий на тему: „Да не Господь созиждет дом, всує труждают ся зиждущії; да не Господь защитит град, всує печат ся стрегущії". Відтак голова Р. Педаґ. Товариства о. прелат Чапельский в гарній, патриотичній промові вияснив вагу і цїль руских приватних, а особливо дївочих шкіл і подякував всїм тим, що своїми заходами і жертвами причинили ся до здвигненя двох сего року посьвячених домів Р. Пед. Тов. Тов-а, великої бурси для синів і дому на школи для доньок руского народа. Сьогорічний директор сих шкіл п. Андрій Алиськевич розповів їх історию та відкликав ся до всеї рускої суспільности о піддержку до дальшого успішного веденя так пожиточного дїла. Наконець виголосила ще гарну бесїду семинаристка IV року п. Леокадия Щуровска іменем ученкць всїх трох шкіл, а торжество закінчило ся вписом присутних до памятної книги тих шкіл і відспіванєм народного гимну. При сїй нагоді не пожалували гості й щедрих жертв на цїли товариства.

— **Дрібні вісти.** Сеї суботи уладжує тов. „Жіноча Громада" у Львові вечерницї на дохід дешевої кухнї. — Львівска „Зоря" устроює в суботу вечерницї з танцями в комнатах при ул. Личаківскій ч. 20. — П. От. Мартиновичевій вкрадено з кишенї пальтота портфель з квотою 780 К і документи представляючі вартість 620 К — В громадї Салаші арештувала жандармерия Луця Яремчука, підозріного о то, що в лїсї громади Карова застрілив свого шваґра, начальника громади Салаші вертаючого сими днями з Рави до дому. — Кар. Михалевич, вдовиця по маґістратскім урядникy дала знати поліцї, що мешкаюча разом з нею якась Кіршнїнґер викрала її пенсийну книжочку, підписала єї і відобрала з каси 83 К і 33 с., а відтак винесла ся з дому і більше не вернула.

— **Сензацийний процес** розпочав ся в Парижи. Перед судом присяжних в Парижи станула вчера пані Штайнгайльова, славна колись красавиця, обжалована о то, що убила свою матір і мужа. Процес сей як і сама особа

гла і несподівана; она може бути сполучена з більшими або меньшими муками і чоловікови може бути дана можність ратувати ся або й нї. Возьмім такий случай, коли хтось т о п и т ь с я; що з ним тоді діє ся? З досьвіду на собі можу тілько сказати: Хоч я був тоді ще семилітною дитиною, 52 літ тому назад, а все-таки тота подія стоїть менї ще так живо перед очима, як би то було нинї. Я біжучи через кладку на досить глубокій млинівці, впав у воду, пішов попід ліску, що була покладена впоперек млинівки, щоби не пускати гусий до города і виринув на другім боці в городї, та плив верх води. То й було моє щастє. Виджу ще й нинї, як моя матїр біжить з криком за мною шукаючи місця, де би безпечнїйше могла скочити в бистру воду і витягнути мене. Ще й нинї пригадує ся менї дуже добре той якийсь дивний спокій, чи байдужність або апатия, з якою я плив на воді і споглядав на матїр. Я не відчував нї найменшого страху анї не мав сьвідомости того, що зі мною діє ся і що менї грозить. Але певно, що до того спокою причиняв ся може й молодий вік. Послухай мож, що кажуть старші люди.

Доктор Льовзон, котрий підчас своєї подорожи до Колюмбії мало що не утопив ся в мори, так розповідає про свої враженя, яких зазнав підчас тої пригоди. Корабель, гнаний бурею, вдарив об підводну скалу і розбив ся та став потапати. Лїкаря, котрий стояв на покладї, сполокала филя і він попав ся у вир, який зробив ся від потапаючого корабля. Вода тягнула его на дно моря і надармо силував ся він видобутись на верх. То змаганє зменшило значно той запас воздуха, який він мав ще в легких і др. Льовзон був змушений по 10 до 15 секундах відотхнути а від того его нараз дуже стиснуло в грудех. Той проникаючий біль, який він при тім відчув, а котрий збільшав ся за кождий раз, коли він хотів відотхнути, вбив ся зі всїх вражінь найглубше в его память. Потапаючий мав таке чувство, як колиб его хтось шрубами щораз більше стискав так, що єму здавало ся, що хребет і грудна клїть кождої хвилї в нїм поломлять ся. Може по 10 пробах відотхненя зачало его щораз більше душити, так що щезла вже була всяка надія. Відтак то стисканє дійшло вже було до найвисшого степеня, але сполучений з тим біль зачав ослабати в міру того, як в крови прибирувало ся щораз більше вуглевої кислоти. Рівночасно й душенє при дальших пробах віддихання ставало щораз рідше. За кождий раз, коли він хотів відотхнути, набрала ся вода до рота. Духовий стан потапаючого став тоді такий спокійний, як би то все було лиш приятним сном. Як довго др. Льовзон був під водою, того він вже не знає, може 2 мінути. Коли знов прийшов до себе, був вже верх води і відотхнув кілька разів глубоко. Єму удало ся доплисти до берега, де дістав зараз блювоти; але з дихавки вода не виходила.

Цікаве єсть також і то, що розповідає адмірал Бофор, котрому ще за молодих літ лучила ся була коло Порсмес нещаслива пригода, а котрого лиш з великим трудом привели знов до житя, коли непритомного витягнули з води. Отже він розповідає: „Коли вже всї напруженя устали, прийшло на місце дотеперішного бурливого зворушеня чувство безвзглядного спокою, котрий можна би назвати апатиєю, але певно що не резиґнациєю, бо в тім зовсїм нема нічого страшного, коли хтось топить ся. Я вже й не думав о тім, щоби ратувати ся, анї й не відчував ніякого болю. Противно, я мав ще лиш то глухе але приятне чувство, яким починає ся сон по цїлогодиннім роботї. Підчас коли діяльність змислів була ніби погасла, то діяльність мозку так була скріпила ся, що трудно то описати; гадки з непонятною скоростию гнали одні за другими". — Бофор пригадував собі ще по богато літах тоті хвилї дуже живо; катастрофа і то що перед нею дїяло ся, ба цїле житє пересунули ся перед его очима так ясно, що він нагадав собі навіть найменші дрібнички. При тім минули всего може дві мінути, як его знов привели до житя; а тепер замість тої попередної ясности і тої резиґнациї без болю, настали страшенні муки і таке духове замішанє, що годї его описати а котре оставляло лиш місце для нужденного чувства, нагадуючого єму то, що він топив ся.

(Дальше буде).

Штайнгайльової викликали таку цікавість, що не лиш множество Парижан і Парижанок та людий з провінциї, але навіть і богато людий із заграниці, особливо з Анґлії, приїхало спецпяльно до Парижа, щоби бути бодай раз на розправі і побачити на власні очи героїню сумної слави. Характеристичне, що прокураторня відмовила женщинам карт всупу на сей процес, чим страшенно обурила на себе Парижанки. Перед палатою справедливости, де відбуває ся розправа, зібрала ся була вчера рано величезна товпа людий, котрі мимо того, що палату обсаджено сильно сторожию, хотіли добути ся до салї. Попит за білетами єсть так великий, якого не памятають в часї найбільше займаючих представлень. Особливо товпи Анґлїйців та Американцїв, котрі приїхали тут умисно на розправу, переплачують карти вступу і платять за них 1500 франків або навіть і більше. Акт обжаловання представляє справу як слїдує:

При ул. Ронзен ч. 6 B в Парижи мешкав у власній вілї маляр Штайнгаль. Тут в ночи з 30 на 31 мая 1908 убив єго хтось в ночи з єго тещею, вдовицею Жапі (Japy). Тої злощастної ночи були в тім домі лиш 4 особи а то крім тих двох убитих ще пані Штайнгайльова і камердинер Ремі Куляр. Віля тота має три поверхи. В партері єсть сальон і столова комната з входом від города через веранду. На другім поверсї була робітня маляря а на третїм помешкане для служби і склад всїлякого ломотя. На першім поверсї єсть купальня сполучена з двома комнатами.

Отже в однїй з тих комнат спав критичної ночи маляр Штайнгаль, в другій ночувала пані Жапі, а жінка артиста спала тої ночи в комнаті доньки, відділеній малим сальоником від комнати, де спала пані Жапі. Теща Штайнгайля перебувала звичайно в Бокур, але дня 29 мая приїхала була в гостину до доньки. Паньство Штайнгайлї, що перебували в Бельві, приїхали були умисно до своєї вілї, щоби тут приймати паню Жапі. Камердинер Кульяр ночував в комнаті на третїм поверсї.

Отже сходячи звідтам дня 31 мая о 6 їй рано, добачив він, що всї двері на першім поверсї стоять отвором та вчув, що пані Штайнгаль кличе на поміч. Коли зайшов до середини, представив ся єго очам страшний вид: п. Жапі лежала нежива на своїм ліжку, маляр лежав мертвий коло дверий, ведучих з єго-спальнї до купальнї. Він лежав горілиць зі шнуром довкола шиї і можна було здогадувати ся, що єго хтось задушив. П. Штайнгаль лежала привязана шнурами до свого ліжка, а на подушції коло неї кусень вати, котрою нїби то мала рот затканий. П. Штайнгайльова казала слузї розвязати ся і о тій події повідомлено полїцию.

Небавком появила ся полїция і судия слїдчий. Ствержено брак всяких познак, котрі би вказували на то, що убиті вели якусь борбу зі своїми убийниками в своїй обороні, а досліди лікарскі показали, що Штайнгайль і пані Жапі були удушені. В устах сеї послїдної були ще клаптики вати. Підозріне, мов би то хтось вломив ся, було виключене, а убийства не допустив ся також нїхто в цїли рабунку, бо виновник не рушив нїчого, що могло би мати якусь вартість; не взяв навіть двох банкнотів по 50 франків, що лежали на верха. В малім сальонику розлите було чорнило, а дрібні слїди чорнила вели до комнати, де лежала п. Жапі. Пляма з того самого чорнила знайшла ся опісля також на єї колдрі.

П. Штайнгайльова жалувала ся на біль голови і розповідала широко, чого була в ночи свідком. Она — так розповідала она — лягла о 11 год. спати. Може в годину опісля вчула, як хтось накриває єї лице хусткою і она відтрутила якусь руку, котра хотїла зловити єї за горло. За то дістала сильно по голові. Аж тепер добачила она, що в комнаті сьвітить ся мала ліхтарня і що в комнаті єсть трох мужчин, убраних в довгі чорні плащі, та одна руда жінка. Якраз тота жінка сказала до неї: Мовчи... Покажи де гроші, а не стане ся анї тобі анї твому батькови анї твоїй матери нїчого злого.

П. Штайнгаль мала тоді показати на бюрко і шафу. Напастники привязали єї тоді шнурами до ліжка, заткали рот і вдарили в голову так сильно, що она зімлїла. По якімсь часї удало ся їй язиком витрутити з рота ту вату, котрою мала рот затканий. Що она уйшла смерти, то лиш длятого, що розбишаки взяли єї за єї доньку.

Розсліди лікарскі виказали небавком, що все то була лиш пуста байка. На руках не було значних слїдів від звязання шнурами а так само й на голові не було нїякого слїду від удару, зато на лївім колїні показав ся слїд — чорнила!

Телеґрами.

Відень 4 падолиста. Нинї перед полуднем відбуло ся заприсяжене бувших мінїстрів Жачека і Брафа яко тайних радників а відтак приймав цїсар обох на авдиенциї.

Відень 4 падолиста. Люеґер був нинї на авдиенциї у Цїсаря і висказав подяку людности за санкцию соймових законів язикових.

Відень 4 падолиста. Нинї перед полуднем зібрала ся комісия господарча палати послів. Ухвалено закон в справі часу працї в торговли так як его предложило правительство та постановлено старати ся о то, щоби той закон прийшов на порядок дневний палати послів в формі пильного внесеня. Відтак ухвалила комісия зміну закона в справі обезпеченя від нещасливих случаїв при будівлях в тім змісті, як була ухвалена попередної сесиї. — Пос. Діямант жадав, щоби завізвано правительство, аби оно знову предложило палатї закон промисловий, поручено презесови комісиї старати ся о то, щоби ті закони без першого читаня відослано до комісиї а відтак, щоби в формі пильного внесеня станула она на порядку дневнім палати.

Константинополь 4 падолиста. Порта побоює ся, щоби події в Грециї не відбили ся шкідливо на відносини в Туреччинї. Ходить чутка, що турецка фльота єсть приготовлена на всякий случай.

Константинополь 4 падолиста. Зачувати, що утворила ся нова партия парляментарна, до котрої належить 70 послів. Імена їх держать ся в тайнї.

Константинополь 4 падолиста. Часописи доносять, що француский амбасадор Бонпар виїхав до Парижа в критийскій справі.

Курс львівский.

Дня 3-го падолиста 1909.	Платять К с	Жадають К с
I. Акциї за штуку.		
Банку гіпот. гал. по 200 зр. . . .	624·—	634·—
Банку гал. для торгов. по 200 зр.	402·—	412·—
Зелїз. Львів-Чернів.-Яси	557·—	565·—
Акциї фабр. Липиньского в Сяноку.	410·—	—·—
II. Листи заставні за 100 зр.		
Банку гіпот. 5% преміов.	109·70	110·40
Банку гіпот $4\frac{1}{2}$%	99·10	99·80
$4\frac{1}{2}$% листи застав. Банку краєв.	100·—	100·70
4% листи застав. Банку краєв. .	94·—	94·70
Листи застав. Тов. кред. 4% . . .	96·—	—·—
„ „ 4% льос. в $41\frac{1}{2}$ лїт.	96·—	—·—
„ „ 4% льос. в 56 лїт.	93·30	94·—
III. Облїґи за 100 зр.		
Пропінацийні гал.	97·20	97·90
Облїґи ком. Банку кр. 5% II. ем.	—·—	—·—
„ „ „ „ $4\frac{1}{2}$% . .	99·70	100·40
Зелїз. льокаль. „ 4% по 200 кор.	93·20	93·90
Позичка краєв. в 1873 р. по 6%	—·—	—·—
„ „ 4% по 200 кор.	93·70	94·40
„ м. Львова 4% по 200 кор.	93·—	93·70
IV. Льоси.		
Міста Кракова	115·—	121·—
Австрийскі черв. хреста (Курс віденьский) . .	57·—	61·—
Угорскі черв. хреста (Курс віденьский) . .	34·75	38·75
Італїянь. черв. хр. 25 фр. (Курс віденьский) . .	—·—	—·—
Архік. Рудольфа 20 кор. (Курс віденьский) . .	67·50	73·50
Базиліка 10 кор. (Курс віденьский) . .	22·25	24·25
Joszif 4 кор. (Курс віденьский) . .	8·25	9·50
Сербскі табакові 10 фр. (Курс віденьский) . .	9·50	11·—
V. Монети.		
Дукат цїсарский	11·36	11·40
Рубель паперовий	2·55	2·56
100 марок нїмецких	117·40	117·60
Доляр американьский	4·80	5·—

Рух поїздів зелїзничих

обовязуючий з днем 1 мая 1909 р. після часу середно-европейского.

Замітка. Поїзди поспішні визначені грубим друком. Нічні години від 6·00 вечером до 5·59 рано суть означені підчеркненєм чисел мінутових.

Приходять до Львова

на головний дворець:

З Кракова: 2·30, 5·50, 7·25, 8·55, 9·50, 1·10*), 1·30, 5·45, 8·40, 9·50.
*) З Тарнова.

З Підволочиск: 7·20, 12·00, 2·15, 5·40, 10·30.

З Черновець: 12·20, 5·45*), 8·05, 10·20*, 2·05, 5·58, 6·40, 9·30.
*) Із Станиславова. *) З Коломиї.

Зі Стрия: 7·29, 11·45, 4·25, 11·00.

З Самбора: 8, 9·57, 2, 9·00.

З Сокаля: 7·10, 12·40, 4·50.

З Яворова: 8·05, 5.

На „Підзамче“:

З Підволочиск: 7·01, 11·40, 2, 5·15, 10·12.

З Підгаєць: 10·54, 7·26 *), 9·44, 6·29 *), 11·55 *).
*) З Винник.

На дворець „Львів-Личаків“:

З Підгаєць: 10·38, 7·10*), 9·28, 6·13*), 11·39 *)
*) З Винник.

Поїзди льокальні.

З Брюхович:
що дня: від 1/5 до 30/9 8·15, 8·20.
„ 1/6 до 30/9 3·27, 9·35.
„ 1/7 до 30/9 5·20.
в недїлї і р. к. сьвята: від 1/5 до 31/5 3·27, 9·35.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

ОГОЛОШЕНЯ.

— РУСКІ ДИКТАТИ для народних шкіл і до приватної науки. На підставі правописних правил зладив і методичними вказівками доповнив Йосиф Танчаковский, учитель школи ім. Шашкевича у Львові. Ціна примірника 70 сотиків. „Диктати“ можна дістати майже у всїх книгарнях у Львові, в книгарнях в Бережанах, Коломиї, Перемишли, Н. Санчи, Станиславові, Тернополи і в Чернівцях, а також у автора, котрий висилає „Диктати“ під опаскою (5 сотиків). Рада шкільна краєва рішила зачислити повисшу книжку до книжок, що надають ся до бібліотек шкільних яко підручник для учителів народних шкіл.

БІЛЄТИ ІЗДИ
на всї зелїзницї
краєві і заграничні
продає
Аґенция зелїзниць держ. Ст. Соколовского,
Львів, Пасаж Гавсмана ч. 9.

Головна
Аґенция дневників і оголошень
у Львові
Пасаж Гавсмана число 9.
приймає
пренумерату на всї дневники
краєві і заграничні
по цїнах оригінальних.

КНИЖКИ
на нагороди пильности.

Книжки рускі а також і польскі апробовані Вис. ц. к. Радою шкільною можна замовляти в рускім Товаристві педаґоґічнім улиця Сикстуска ч. 47, в книгарни Науков. Товариства ім. Шевченка у Львові Ринок ч. 10 і в склепі Тов—а Взаїмної помочи учительской в Коломиї (Народ. Дім) і у всїх книгарнях в краю.

I. Образкові книжочки для дїтий.

Дїтвора, опр. 1 К.
Зьвірята домашні, опр. 80 с.
Приятелї дїтий, опр. 1·20 К.
Ах, яке хороше, опр. 2 К.
Для розривки, опр. 1·20 К.
Око в око 1 К.
Крізь трав килими 1 К.
З Царства зьвірів, опр. 1·50 К.
Лїтною порою, опр. 150 К.
Дїточі вигадки опр. 1·50 К.
Від весни до весни, опр. 2 К.
Веселий сьвіт 60 с.
Дикі зьвірята в образках і віршах, 60 с.
Книжочка Стефунї 60 с.
Мамин дарунок 60 с.
Приятелї чоловіка 60 с.
Татів дарунок 60 с.

II. Ілюстровані байки та оповідання.

Казки народні, ч. I. і II. бр. по 50 с., опр. 70 с.
Казки народні, ч. I. і II. разом опр. 1·30 К.
Мірон: Пригоди Дон Кіхота, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
Казки братів Ґрімів, бр. 50 с., опр. 70 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. I. бр 40 с., опр. 60 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. II. бр. 55 с., опр, 80 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. I. і II. разом опр. 1·30 К.
Ґете-Франко: Лис Микита, трете нове видане бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Робінзон великий ілюстр., бр. 1·80 К, опр. 2·20 К.
Жите і слава Тараса Шевченка, образок сценічний, бр. 30 с.
Калитовский: Подорож сьв. Николая, драматична гра, бр. 20 с.
Ілля Кокоруда: Спомини з Атен в ілюст. бр. 1·80 К, опр. 2·10 К.
Свен Гедін: Крізь пустині Азиї. ч. I. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Гедін: Крізь пустині Азиї ч. II. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Генін: Крізь пустині Азиї, ч. III. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Гедів: Крізь пустині Азиї, ч. IV. бр. 2 К, опр. 2·30 К.
Билина про Іллю Муромця і его славні подвиги, бр. 16 с.

III. Книжки для шкільної молодїжи і для народу.

Молитвенник народний, нове розширене видане по 50, 70 с. і 1 К.
Китиця желань, нове розширене видане, бр. 40 с., опр. 60 с.
Т. Шевченко: Кобзар для дїтий, (друге попр. видане) бр. 30 с.
Гордієнко: Картагинцї і Римляне, бр. 40 с., опр. 60 с.
Мальота: Без родини, нове видане, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
Днїпрова-Чайка, Коза-Дереза (дїточа оперетка) 1 К.
Др. О. Макарушка: Короткий огляд руско-українського письменства від XI.—XVIII. столїтя, бр. 40 с., опр. 60 с.
Тарас Шевченко: Кобзар, бр. 2 К, опр. 2·50 К, опр. в пол. 2·70 К.
Др. Ів. Франко: Коли ще зьвірі говорили, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
В. Лебедова: Малі герої, бр. 50 с., опр. 70 с.
Ів. Спілка: На чужинї, бр. 40 с., опр. 60 с.
О. Катренко: Оповідання, бр. 40 с., опр. 60 с.
Василь В—р: Подорож до краю лїліпутів, бр. 50 с., опр. 70 сот.
А. Кримский: Переклади, бр. 40 с., опр. 60 с.
Образки з історії України-Руси, бр. 50 сот.
Стефан Пятка: На прічках, бр. 30 с., опр. 50 с.
Марта Борецка, трете видане, бр. 50 с., опр. 70 сот.
Гр. А. Толстой: Казки, бр. 40 с., опр. 60 с.
О Кониський: Поеми, бр. 30 с., опр. 50 с.
М. Вовчок: Інститутка, бр. 40 с., опр. 60 с.
Дивні пригоди Комаха Санґвінаі, бр. 48 сот.
Малий сьпіваник, бр. 20 с., опр. 34 с.
Клявдия Лукашевич: Серед цьвтів, ком. в 2. діях, бр. 14 с., опр. 30 с.
Е. Ярошиньска: Друга китичка для малих дївчат, бр. 20 с., опр. 40 с.
Шекспір в повістках, бр. 30 с., опр. 50 с.
Королевский: Дві могилї, бр. 18 с., опр. 32 с.
Анґлїйскі казки, бр. 24 с., опр. 40 с.
Е. Ярошиньска: Повістки, бр. 24 с., опр. 40 с.
Віра Лебедова: Мами, бр. 20 с.
Др. І. Франко: Абу Казимові капцї, бр. 60 с., опр. 90 с.
Збиточник Ґумфрі (з анґлїйского), бр. 70 сот., опр. 1 К.
Робінзон великий, бр. 1·50 К, опр. 1·80 К.
А. Глїбів: Байки, бр. 10 с.
Істория куска хлїба (з французского), бр. 50 с., опр. 70 с.
Збірка оповідань, бр. 40 с., опр. 60 с.
Кіплїнґ: В Джунґлях, бр. 1 К, опр. 1·30 К.
К. Гриневичева: Леґенди і оповідання, бр. 30 сот., опр. 50 с.
І. Б. Двоножний зьвір, бр. 40 с., опр. 60 сот.
За Амічісом, переклав В. Шухевич: Записки школяря, бр. 40 с., опр. 70 с.
Джонатан Свифт: Подорож Ґулївера до краю велиханів, бр. 50 с., опр. 70 с.
Е. Ярошиньска: Заповіт (збірка оповідань), бр. 30 с., опр. 50 сот.
Уличник (з французского, перекл. А. Крушельницкий), бр. 1·10 К, опр. 1·40 К.
В. Чайченко: Олеся, бр. 10 с.
О. Федькович: Вибір поезий, додаток до ч. 24. „Дзвінка“.
„Дзвінок“, брошуровані річники по 4 К.
„Дзвінок“ „ „ з р. 1906 і 1907 по 6 К.
Японьскі казки, бр. 30 с.
Сору Кру, бр. 30 с., опр. 50 с.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом І. Недопади. (Телефона ч. 527).